

“TÔN VINH ĐỘI NGŨ TRÍ THỨC LÀ GIẢI PHÁP THỨC ĐẨY PHÁT TRIỂN KH&CN GÓP PHẦN XÂY DỰNG ĐẤT NƯỚC VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC”

*TS. LS. Lê Xuân Thảo Ủy viên Đoàn Chủ tịch
Liên hiệp Hội Việt Nam, Phó Chủ tịch Thường trực Quỹ VIFOTEC*

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “*Sáng kiến và kinh nghiệm là của quý của dân tộc, chúng ta phải ra sức làm cho nó dồi dào và lan rộng mãi*”. Khoa học và công nghệ (KH&CN) đối với bất cứ quốc gia nào và bất cứ thời điểm lịch sử nào cũng rất cần thiết. Vì thế, Đảng ta từ Nghị quyết TƯ 2, khóa 8 đã khẳng định quan điểm: *phát triển đất nước phải bằng và dựa vào KH&CN; KH&CN cùng với GD&ĐT là quốc sách hàng đầu. Cái cốt lõi làm nên KH&CN của mỗi tổ chức, mỗi quốc gia chính là đội ngũ trí thức KH&CN của tổ chức đó, quốc gia đó.*

Đội ngũ trí thức KH&CN nước ta đã có nhiều đóng góp to lớn vào quá trình xây dựng, phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc được Đảng, Nhân dân ghi nhận và đánh giá cao, trong đó có đóng góp quan trọng của trí thức KH&CN thuộc Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam (Liên hiệp Hội) - một tổ chức chính trị - xã hội với vai trò tập hợp, đoàn kết đội ngũ trí thức KH&CN rộng lớn nhất Việt Nam.

Được thành lập ngày 05/6/1983, đến nay, Liên hiệp Hội Việt Nam có 153 Hội thành viên với mạng lưới tới 63 Liên hiệp Hội địa phương và 90 tổng hội, ngành; 596 tổ chức KH&CN trực thuộc, tập hợp được 3,7 triệu Hội viên, trong đó có 2,2 triệu trí thức chiếm 32,5% trí thức cả nước. Nhiều đồng chí Chủ tịch qua các thời kỳ là những nhà khoa học nổi tiếng, rất tâm huyết, có nhiều đóng góp cho sự nghiệp phát triển đất nước như cố GS.VS Trần Đại Nghĩa, GS. Hà Học Trạc, GS.VS Vũ Tuyên Hoàng, GS. TSKH Đặng Vũ Minh và nay là TSKH Phan Xuân Dũng.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng chính phủ, ngày 17/11/1992, Liên hiệp hội Việt Nam đã ra quyết định số 1215/TC-LHH thành lập Quỹ Hỗ trợ Sáng tạo Kỹ thuật Việt Nam (VIFOTEC) trên cơ sở Nghị quyết liên tịch số 01/NQLT ngày 28/8/1992 của 6 Bộ/ ngành: Ủy ban khoa học Nhà Nước (nay là Bộ KH&CN), Bộ Lao động Thương binh và Xã hội, Bộ Tài chính, Tổng liên Đoàn lao Động Việt Nam, Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Liên Hiệp các Hội KH&KT Việt Nam. **Đại Tướng Võ Nguyên Giáp** làm Chủ tịch danh dự, nguyên phó Chủ tịch Hội đồng Bộ Trưởng Trần Đức Lương làm Chủ tịch quỹ VIFOTEC đầu tiên, hiện nay TSKH. Phan Xuân Dũng - Chủ tịch Liên hiệp các Hội KH&KT Việt Nam làm Chủ tịch Quỹ. Quỹ VIFOTEC luôn được các Đồng chí Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và LHH rất quan tâm chỉ đạo, giúp đỡ.

Trải qua gần 30 năm xây dựng và phát triển, dưới sự chỉ đạo của Liên hiệp hội Việt Nam, Quỹ VIFOTEC và các Liên hiệp hội địa phương, các Bộ, ngành đã tổ chức thành công 27 lần Giải thưởng sáng tạo KH&CN Việt Nam, 17 lần Hội thi sáng tạo kỹ thuật Toàn quốc, 17 lần Cuộc thi sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng toàn quốc. Từ khi Thủ Tướng Chính phủ ban hành Quyết định 165/2006/QĐ- TTg ngày 14/7/2006 đồng ý để tổ chức toàn quốc về Hội thi sáng tạo kỹ thuật, Giải thưởng sáng tạo KH&CN Việt Nam và Cuộc thi toàn quốc.

Với thông tư số 52/2007/TT-BTC ngày 21/5/2007, số 27/2018/BTC ngày 21/3/2018 của Bộ Tài Chính về việc quy định chế độ tài chính cho hoạt động tổ chức Giải thưởng, Hội thi và Cuộc thi đã cơ bản giải quyết được vấn đề về ngân sách cho các địa phương và TW trong việc thúc đẩy hoạt động sáng tạo và tôn vinh trí thức. Thông qua Giải thưởng, Hội thi và Cuộc thi Liên hiệp hội Việt Nam đã tạo ra một phong trào sáng tạo trong các viện nghiên cứu, trường Đại học, các doanh nghiệp, trong nhân dân và các cháu thiếu niên và nhi đồng trong cả nước. Các nhà khoa học, các nhà sáng tạo đã ứng dụng thành công và hiệu quả hàng nghìn sáng kiến, sáng chế vào sản xuất và đời sống, tiết kiệm hàng nghìn tỷ đồng. Nhiều đề tài nghiên cứu khoa học đã được Giải thưởng trong nước và quốc tế. Nhiều bộ, ngành như Bộ quốc phòng, Bộ công thương, Bộ giáo dục và đào tạo và 63 tỉnh, thành đã thành lập cơ quan tổ chức Giải thưởng, Hội thi và Cuộc thi tại địa phương. Ban tổ chức đã nhận được hàng chục nghìn công trình KH&CN và sáng tạo kỹ thuật và trao thưởng cho hàng trăm đề tài xuất sắc có tính ứng dụng cao.

Cứ mỗi lần trao giải chính là mỗi lần tôn vinh cá nhân và tổ chức tạo ra các sản phẩm của giải. Được tôn vinh thì các tổ chức và cá nhân lại càng phấn khởi vì được động viên, tạo nên sự hứng khởi để phấn đấu cho giai đoạn tiếp theo.

Về hợp tác quốc tế trong việc đẩy mạnh các hoạt động sáng tạo KH&CN, hàng năm, Liên hiệp hội Việt Nam đã tổ chức các đoàn các nhà khoa học, các nhà sáng tạo trẻ tham gia các hội thảo, triển lãm quốc tế về sáng tạo ở Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Thái Lan, Malaysia, Ấn Độ, Indonesia, Đài Loan... Qua gặp gỡ làm việc, các đoàn đánh giá cao hoạt động của Liên hiệp hội Việt Nam và cho rằng đây là một mô hình mới hoạt động có hiệu quả ở Việt Nam. Lãnh đạo Liên hiệp hội Việt Nam đã tham gia nhiều hội thảo của các nước để thảo luận các biện pháp hợp tác có hiệu quả giữa các tổ chức chính phủ và phi chính phủ nhằm thúc đẩy các hoạt động KH&CN.

Với sự hợp tác chặt chẽ của Cục Sở hữu Trí tuệ, Bộ KH&CN, từ năm 2001 Tổ Chức Sở hữu trí tuệ Thế Giới (WIPO) của Liên Hiệp Quốc đã quan tâm và đánh giá cao hoạt động của Liên hiệp hội Việt Nam, hàng năm WIPO trao Huy chương vàng và Giấy chứng nhận cho các tài năng của Việt Nam thông qua các Giải thưởng, Hội thi và Cuộc thi.

Nhờ có những thành tích xuất sắc nêu trên, trong gần 30 năm qua, Quỹ VIFOTEC cơ quan thường trực Giải thưởng đã được Chủ tịch Nước tặng 2 Huân

chương Độc lập hạng nhì và hạng ba, 3 Huân chương Lao động hạng nhất, nhì, ba và nhiều bằng khen của Thủ Tướng Chính phủ và các Bộ, các ngành và địa phương.

Nhằm triển khai Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, trong thời gian tới, Liên hiệp Hội Việt Nam sẽ chỉ đạo Quỹ VIFOTEC, Liên Hiệp hội của 63 tỉnh, thành phố nâng cao hơn nữa chất lượng của Giải thưởng, Hội thi, Cuộc thi; đẩy nhanh ứng dụng có hiệu quả các công trình đoạt giải vào sản xuất, đời sống và an ninh quốc phòng; đẩy mạnh tuyên truyền phổ biến Giải thưởng, Hội thi, Cuộc thi để mọi người dân thuộc mọi lứa tuổi, mọi tầng lớp thi đua sáng tạo, hiến kế cho đất nước. Ban tổ chức Giải thưởng cấp quốc gia ở Trung ương và các địa phương sẽ đổi mới và cải tiến cách để các công trình KH&CN của các nhà sáng tạo sớm ứng dụng nhanh vào sản xuất và nhằm nâng cao năng suất lao động và chất lượng cuộc sống người dân, cũng như công cuộc bảo vệ an ninh quốc phòng của đất nước.

Hàng năm Liên hiệp Hội Việt Nam phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương và Bộ KH&CN tổ chức Hội thảo sáng tạo “*Khoa học công nghệ Việt Nam vì sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*” nhằm tổng kết các lĩnh vực ứng dụng của các đề tài đã đoạt giải thưởng VIFOTEC và có kiến nghị đối với Đảng, Nhà nước trong lĩnh vực này. Hội thảo nhằm thúc đẩy ứng dụng nhanh các công trình khoa học, sáng tạo; là diễn đàn để quảng bá hình ảnh để các tác giả có thêm địa chỉ ứng dụng mới. Liên hiệp hội Việt Nam sẽ đổi mới hình thức tổ chức thực chất và hiệu quả hơn để Hội thảo thành nơi quan tâm đặc biệt của giới khoa học và người dân, là nơi hội tụ của các nhà sáng tạo trong cả nước.

Cán bộ, công nhân viên VIFOTEC luôn cố gắng hết sức mình để góp phần làm được việc tôn vinh đúng, đánh giá đúng đối với các công trình, đề tài và cá nhân. Chúng tôi thấy đây là việc làm cao quý, có ý nghĩa với đất nước và xã hội và là giải pháp quan trọng góp phần phát triển KH&CN, cũng như đổi mới sáng tạo của đất nước. Theo đó, VIFOTEC và từng cán bộ của VIFOTEC sẽ luôn cố gắng để sự nghiệp của VIFOTEC ngày càng vẻ vang hơn như niềm tin yêu và đánh giá của Đảng, Nhà nước, Nhân dân và Liên hiệp các Hội KHKT Việt Nam.

Liên hiệp các Hội Việt Nam, quỹ VIFOTEC luôn mong Đồng chí Thủ tướng Chính phủ, Chính phủ tiếp tục quan tâm hơn nữa công tác tôn vinh trí thức KH&CN. Tin tưởng rằng, một ngày không xa, chúng ta có quyền tự hào VIFOTEC là một thương hiệu mạnh của Việt Nam và của khu vực về tôn vinh Trí thức.